

En stor del av Landsbygdsnätverkets arbete genomförs genom olika arbetsgrupper som består av nätverkets medlemmar. Landsbygdsnätverkets styrgrupp beslutar varje år vilka prioriterade teman som arbetsgrupperna ska jobba med. Under 2011 är 10 arbetsgrupper igång. Här kan du läsa mer om vad som händer i grupperna.

DAGS ATT SPRIDA RESULTAT

Under de fyra år som olika arbetsgrupper har varit i gång har det hänt en hel del. Grupperna har utifrån styrgruppens prioriteringar tagit fram trycksaker, enkäter, filmer, rapporter etc. Nu är det dags att se till att all kunskap sprids på bästa sätt till de olika målgrupperna.

Under hösten 2011 har arbetsgrupperna träffats för att bl.a. diskutera hur man bättre kan nå ut med resultaten till sina målgrupper och vad som händer efter det att arbetsgrupperna avvecklats. Detta är viktiga frågor som behöver utvecklas ytterligare under 2012. Det är också viktigt att den samlade kunskapen som finns i arbetsgrupperna förs över till arbetet som pågår med att ta fram underlag för det nya svenska landsbygdsprogrammet 2014-2020. Under hösten har grupperna vid flera tillfällen haft möjlighet att diskutera och ha synpunkter på det nya programmets innehåll.

Sammanhängande landskapsområden

Arbetsgruppen bildades under hösten 2011 efter att intresseanmälningar kommit in från nätverkets medlemmar (som svar på en utskickad förfrågan).

Det övergripande syftet med gruppens arbete är att öka anslutningen till skötselinsatser och investeringar som främjar biologisk mångfald och kulturmiljövärden i betesmarker, slätterängar och våtmarker. Gruppen ska ta

fram ett material som kan underlätta samverkan kring miljöåtgärder. Materialet ska riktas till bl.a. markägare, lokala föreningar, utvecklingsgrupper, kommuner, regioner och länsstyrelse.

Ett första möte har genomförts och en arbetsplan har skrivits.

Ungdomar

Ungdomsarbetsgruppen har under året slutfört arbetet med de två nätverkscheckar som godkändes i nov 2010. Aktiviteterna har handlat om:

- Att ta fram en informationssida på internet om landsbygdsprogrammet www.landsbygdsprogrammet.se
- Att beskriva unga framtidsbilder för landsbygden.

Målgruppen för sidan är i första hand organisationer som arbetar med ungdomar på landsbygden, men också ungdomar på landsbygden som bär på idéer. Strukturen är enkel och ska i första hand vara en slags uppsamlingsplats, som länkar vidare till djupare information hos andra organisationer.

Unga framtidsbilder för landsbygden har samlats genom:

- Intervjuer med några av organisationerna i arbetsgruppen.
- Workshop på Ungagemang, en samling av

ca 100 landsbygdsungdomar från en stor del av Sverige, arrangerad av U-land och Vi Unga i samarbete med ungdomsarbetsgruppen.

- Tre tankesmedjor på samma tema med 15-talet deltagare från bl.a. Fotbollförbundet, Skärgårdarnas Riksförbund, Ecumenia (Flera frikyrkors ungdomsorganisation), många leaderområden samt arbetsgruppens medlemmar.

Ett förslag från arbetsgruppen för 2012 är att

arrangera regionala träffar i likhet med

Ungagemang men där samtalen om framtidsvisioner kan bli ännu mer konkreta. De kan då enklare länkas till befintliga resurser och aktörer för att utmytna i tydliga förslag på insatser som gör den framtida landsbygden till en attraktiv plats för unga människor att bo och leva på.

Integration

Erfarenhetsutbyte

Under hösten har två träffar genomförts för erfarenhetsutbyte mellan olika integrationsprojekt. Träffarna var ett resultat av den enkät som sändes ut till integrationsprojekten under våren 2011. Frågor som diskuterades var:

- bra respektive mindre bra integrationssatsningar
- hur vi kan tydliggöra vägarna in på landsbygden för utrikesfödda

Deltagarna upplevde erfarenhetsutbytet positivt och ett tydligt önskemål var att upprepa träffen fler gånger. Dokumentation från träffen publiceras på gruppens webbsida.

Lotsträffarna

Representanter från arbetsgruppen har haft kontakt med AF angående spridning av information om landsbygdens möjligheter till

deras handläggare som gör etableringsplaner mm.

Information till invandrargrupper

Radioprogram om landsbygden på arabiska och somaliska har tagits fram. Målet med radioprogrammen var att skapa en direktkontakt med utrikesfödda och därmed informera om de möjligheter som landsbygden kan erbjuda.

Radioprogrammen syftade till att:

- Väcka intresse hos målgruppen och få de engagerade i landsbygdsutveckling.
- Göra landsbygdsprogrammet känt bland utrikesfödda.
- Sprida kunskap och erfarenheter från tidigare landsbygdsutvecklingsprojekt
- Underlätta för de som vill starta och driva projekt på landsbygden.
- Testa nya arbetssätt för att nå nya målgrupper.

Radioprogrammen producerades i samarbete med Sveriges Radio- språkenhet i Stockholm.

Om möjlighet ges bör radioprogrammen följas upp med fler radioprogram på olika språk riktade till olika invandrargrupper. En utvärdering av radioprogrammens effekter behöver även göras. För att öka delaktigheten bör man bjuda in invandrarföreningar i produktionen av nya radioprogram. En annan idé att arbeta vidare med skulle kunna vara att ta fram informationsmaterial om grön integration anpassat för SFI-undervisning.

Kompetensutveckling för handläggare

En mindre grupp inom arbetsgruppen har planerat och genomfört en kompetensutveckling för länsstyrelsens handläggare. 19 av 22 länsstyrelser deltog. Träffarna genomfördes i Stockholm den 21 nov och i Jönköping den 2 dec. Träffarna hade delvis gemensamt program med projektledare från olika integrationsprojekt. Dokumentation från träffarna kommer att läggas på Landsbygdsnätverkets webbplats.

Verktyglådor

Ett arbete med att ta fram verktyglådor pågår, verktyglådorna ska fungera som ett stöd för att initiera, mobilisera och stötta integrationsprojekt. En verktyglåda riktar sig till myndigheter, den andra till föreningar och organisationer som kan tänka sig att driva projekt.

Erfarenhetsutbyte

Arbetsgruppen har träffat SIOS, samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige, samt Sveriges muslimska råd. Syftet med träffarna var att möta målgruppen, undersöka behov och möjligheter etc. till samverkan och få tillgång till nya mötesplatser och kommunikationskanaler. Arbetsgruppen fick då också möjlighet att informera om landsbygdens möjligheter för utrikesfödda. SIOS kommer att söka medlemskap i Landsbygdsnätverket.

En nationell integrationsstrategi

Just nu pågår ett arbete med en nationell integrationsstrategi i samtliga departement som berörs av integrationsfrågan. Arbetsgruppen för integration fick uppdrag av Landsbygdsdepartementet att leverera konkreta förslag på insatser som de ska försöka få med in i strategin.

Fysisk planering

Arbetsgruppen är nu inne i en intensiv fas med att slutföra sitt arbete. Här är en sammanfattning av vad som har gjorts i arbetsgruppen:

Fiktiv artikel

Gruppen var med och utformade den fiktiva artikeln med den påhittade kommunen som planerat i landsbygder med mycket gott resultat. Artikeln fanns med som inspiration i bilaga i en enkät till alla Sveriges kommuner.

Filmen

Produktion och spridning av den tankeväckande filmen som på ett lustfyllt sätt ska inspirera till planering i landsbygden. Filmen har bl.a. funnits med i enkäten till landets alla kommuner.

Enkätundersökningen

Enkäten var ett sätt för gruppen att få en överblick om hur svenska kommuner idag förhåller sig till planering i landsbygder. Ett annat syfte med enkäten var att få fram ett antal lärande exempel som gruppen ska använda sig av för att också ge tips och idéer om hur planering i landsbygder kan gå till. 161 kommuner har svarat och bland dessa är det 45 % som uppger att man har en strategi för landsbygdsutveckling

Lärande exemplen

Gruppen har tagit fram ett 10-tal kommuner som fått positiva värden på sitt sätt att planera för landsbygdsutveckling. Företrädare för dessa har djupintervjuats och deras översiktsplaner har granskats av gruppen. Resultaten sammanställs nu i tips och idéer om hur man kan arbeta.

Dessa tips tillsammans med filmen och den fiktiva artikeln finns på Landsbygdsnätverkets webbplats.

Träff med kommunala landsbygdsutvecklare

Vid en träff med ett 20-tal kommunala landsbygdsutvecklare som SKL och nätverket tillsammans arrangerat har två av dessa kommuner fått berätta om hur de gör. Bl.a. tipsade Olofströms kommun om att de fått igång engagemanget ute i byarna tack vare arbetet med att revidera kommunens översiktsplan. Där valde man att jobba via byskola, barn, lärare och föräldrar och det har i sin tur lett till flera konkreta utvecklingsinsatser.

På frågan om vilka som är de stora planeringsfrågorna för landsbygdsområden svarade de som deltog på kommunträffen att det är bl.a. VA-lösningar när nya miljökrav ställs, bredbandsinvesteringar och energilösningar. Detta är frågor med tydlig koppling till landsbygdsprogrammet.

Debattartikel

Gruppen har tagit fram en debattartikel som publicerades i tidskriften Arkitekten och i nätverkets nyhetsbrev.

Uppföljning

I slutredovisningen av gruppens arbete kommer det att finnas en beskrivning av hur gruppens arbete bedöms ha nått avsedd målgrupp. Men det är ännu för tidigt att utvärdera hur arbetet har påverkat målgruppen, d.v.s. kommunplanerarnas och ansvariga politikernas agerande.

Kapitalförsörjning

Praktikernätverk

Ett informationsblad om olika praktiker med kunskap om lokal kapitalförsörjning har tagits fram och spridits via Landsbygdsnätverket m.fl. Listan över praktiker är tagen från en rapport, finansierad via en nätverkscheck, som håller på att tas fram. Rapporten är baserad på en enkätundersökning bland de 29 föreningar/företag som har anmält intresse av att vara med i praktikernätverket. Rapporten kommer att publiceras i början av 2012.

Lokala Sparbolag

Arbetet Sparbolagsgroddar har intensifierats under hösten och ett utökat intresse för metoden med lokalt sparbolag har visats både från Jordbruksverket och från Landsbyggsdepartementet. Ett flertal seminarier runt metoden om lokalt kapital och kapitalandelslån har genomförts där representanter från arbetsgruppen har deltagit. En Promemoria om ”behov och möjligheter att stimulera etableringen av nya lokala finansiella mellanhänder” har skrivits och skickats till Jordbruksverket. Syftet med promemorian var att ”utgöra ett underlag för diskussion kring ett nytt sätt att tänka och agera avseende lokal kapitalförsörjning (Slow Equity) samt hur staten kan möjliggöra detta genom införandet av ett nytt finansiellt verktyg till stöd för lokala utvecklingsaktörer och företag.”

Mycket tyder på att en del av detta arbete

kommer att gå vidare under nästa år genom att metoden i ett pilotprojekt kommer att testas praktiskt.

I den artikel som gruppen skrev inför Landsbygdsgalan beskrevs metoden för lokala sparbolag tillsammans med information om praktikernätverket. Debattartikeln publicerades i Skånskan, Sundsvalls tidning, NUtidningen, Laholms tidning, Norra Skåne och i Ekonominyheter.

Europeiskt utbyte

Arbetet i kapitalförsörjningsgruppen har rönt ett internationellt intresse. Den grupp inom Contact Point som bildades om lokal kapitalförsörjning under våren och som genomförde ett seminarium i juni i Bryssel, har dock inte hittills fått någon fortsättning. Däremot har Contact Point skickat ut en enkät till samtliga nationella landsbygdsnätverk för att kartlägga hur man jobbar med ”financial engineering” både utifrån förvaltningsmyndighetens horisont och utifrån hur finansiella aktörers perspektiv. I Europeiska nätverkets förslag till workshops 2012 finns planer på att genomföra en träff på det temat.

Övrigt

Då mycket arbete återstår inom området är det den nuvarande gruppens mening att en kapitalförsörjningsgrupp bör finnas även under resterande programperiod. Gruppen kommer att publicera en samlad rapport i början av 2012.

Förnybar energi

Arbetsgruppen har under hösten arbetat med:

- En rapport där goda exempel, och processen som lett fram till framgång, beskrivits. Framgångsfaktorer och problem har analyserats och beskrivits.
- En sammanställning av alla de goda exemplen har skickats till Bioenergiportalen och de kan komma att göra reportage om vissa av dem.
- Arbetsgruppen har tagit fram postrar som presenterar några exempel och dessa ska Bioenergiportalen lägga ut på sin webbplats. De finns också publicerade på Landsbygdsnätverkets

webbplats.

- Arbetsgruppen har även presenterats vid Dialogforum, ett möte mellan handläggare på länsstyrelser där förnybar energi lyftes som ett område där det varit svårt att få bra ansökningar.

Arbetsgrupper kommer att avslutas vid årskiften. Däremot kommer en mindre grupp med deltagare från arbetsgruppen att fortsätta arbetet med de nätverksaktiviteter som har beviljats under 2012 som handlar om att 24 timmarsrace på olika platser i landet samt medverka på Energiutblick 2012.

Samverkansgruppen Leader

Samverkansgruppen har haft 5 möten under hösten. Vid mötena har bl.a. frågor tagits upp om:

- ärendehandläggning i samarbete med Jordbruksverket
- enkät om handläggningstider
- Underlag till det nya landsbygdsprogrammet
- en gemensam debattartikel
- planering av ordförande/verksamhetsledarträff samt leadernätverksträff våren 2012
- omfördelning av leaderpengar
- en eventuell organisering av leadergrupper i en intresseförening

Leaderbudget

Under 2012 kommer en omfördelning av leaderbudgeten att ske. De leaderområden som inte har förbrukat projektstöd till ett visst belopp kommer att få lämna ifrån sig delar av sin budget. Via samverkansgruppen samlades synpunkter in från alla leaderområden om hur denna omfördelning på bästa sätt kan genomföras. Vid ett extra möte tog samverkansgruppen fram gemensamma ståndpunkter för Leader som sedan framfördes till programledningen på Jordbruksverket.

Regionala träffar

Samtliga sex regioner som Sveriges leaderområden är uppdelade i planerar att genomföra regionala träffar under våren. Träffarna genomförs ofta i samarbete med länsstyrelserna.

Ordförande- och verksamhetsledarträff

Den 10 november arrangerades en ordförande- och verksamhetsledarträff i Stockholm med ca 85 deltagare. På träffen informerades det om:

- Jordbruksverkets två projekt; om effektivisering av handläggningsprocessen och om underlag till det nya landsbygdsprogrammet.

- omfördelning av leaderbudget i programperiodens slutskede
- bildandet av en eventuell intresseförening inom Leader.

Seminarium "Vinnande Partnerskap" tillsammans med KSLA

Den 10 november genomfördes ett seminarium "Vinnande Partnerskap idag och imorgon" ihop med KSLA med ca 60 deltagare. På seminariet informerades om partnerskap med exempel från Leader Gränslandet. Deltagarna fick också information om Stödja entreprenörer och om Lokal Kapitalförsörjning.

Framtida miljöersättningar

Miljöersättningsgruppen har träffats vid två tillfällen under hösten. En av träffarna hölls tillsammans med Jordbruksverkets projektgrupp som arbetar med underlaget till det nya landsbygdsprogrammet.

Cost-benefitlista

En variant på cost-benefit-lista för olika miljö tjänster har tagits fram. Listan är inte helt slutförd men den omfattar en mängd insatser som skapar miljönytta men som också innebär kostnader för brukare och markägare. Listan kan användas vid diskussioner om hur miljöersättningar ska utformas. Det material och förslag som kommit in under träffarna och även som separata inlagor från olika organisationer har

lämnats vidare till Jordbruksverkets projektgrupp för nya landsbygdsprogrammet.

Gruppen träffar miljö- och jordbruksutskottet

Under hösten har inledande kontakter tagits med riksdagsrepresentanter i miljö- och jordbruksutskottet för att arrangera ett möte med ledamöter av utskottet och även andra utskottsledamöter med intresse för frågorna. Mötet planeras till den 25 januari 2012.

Eftersom arbetsgruppen har karaktären av referensgrupp är antalet deltagare i mötena varierande. Totalt finns ett femtiotal personer från drygt trettio organisationer och myndigheter i den sändlista som får kallelser.

Metoder för att stödja entreprenörer

Gruppen kommer att arbeta vidare med kontakterna med Tillväxtverket för att nå ett samarbete om webbplatsen www.verksamt.se. Målet är att webbplatsen utökas med information om landsbygdsprogrammet och synliggöra de rådgivare och coacher som finns till stöd för entreprenörer på landsbygden.

Gruppen har föreslagit att arbeta vidare under 2012 med att ta fram modeller (moduler) för bra stödfunktioner till landsbygdens entreprenörer. Gruppen vill också testa dessa modeller i ett antal pilotprojekt.

24h race

Under 2011 har sex 24h race genomförts. Alla sex racen har följts upp för att skapa en bild av vilka resultat racen har lett till. Under Landsbygdsgalan belönades projektet "Bästa supporten" från Örebro län med ett särskilt hedersomnämmande.

Kommunala landsbygdsrådgivare

En kontaktlista över landsbygdsrådgivare har tagits fram bl.a. genom den kommunenkät som plangruppen genomfört. Listan användes bl.a. för att bjuda in till en träff i december med kommunala planerare och landsbygdsrådgivare. Listan ska kompletteras och spridas via Landsbygdsnätverkets webbplats.

Vetenskapliga rådet

Vetenskapliga rådet hade sitt höstinternat den 24-25 november. Så gott som samtliga forskare deltog tillsammans med några av ledamöterna från styrgruppen. Vetenskapliga rådet är ett samarbete mellan Formas och Landsbygdsnätverket. Formas redogjorde för vilka forskningsprojekt som blivit beviljade pengar. Denna redovisning brukar alltid skapa stor frustration bland forskarna i rådet eftersom det fortfarande är begränsade resurser som avsätts till forskning om landsbygdsutveckling. (Mindre än 10 % av

ansökningarna och forskning om landsbygdsutveckling får en mycket liten del av denna andel.) Rådets deltagare gör dock bedömningen att utan vetenskapliga rådet som den enda samlade arenan inom forskningsområdet, så skulle situationen varit ännu värre.

En återkommande punkt vid rådets möten är att var och en informerar om aktuell forskning som de är involverade i. Senaste träffen kunde konstatera att det finns flera

kopplingar till nätverkets arbetsgrupper som bör stärkas ytterligare. Bl.a. till integrationsgruppen och gruppen för sammanhängande landskapsområden.

En av huvudpunkterna vid senaste mötet var rådets prioriterade aktiviteter för nästa år. Forskarna i rådet kommer att ta fram en gemensam debattartikel för att poängtera vikten av forskningsområdet. De kommer också att tillsammans med tidigare ulla baggevinnare tydliggöra lärdomarna från dessa framgångsrika satsningar.

En annan punkt vid senaste mötet var att forskarna skickade med synpunkter till

Jordbruksverkets projekt om underlag för det nya landsbygdsprogrammet.

Team företagande på Jordbruksverket har deltagit vid de två senaste mötena och bistår kansliet med att skriva minnesanteckningar. Dessa kommer att läggas ut på Landsbygdsnätverkets webbplats.

Nordiskt forskarforum

Den 21-23 maj 2012 arrangerar Finland Nordiskt forskarforum. Stafettpinnen lämnades över från Sverige till Finland 2010. Cecilia Waldenström från SLU är den svenska representanten i planeringen

”Det krävs ett helt nytt sätt att tänka för att lösa de problem vi skapat med det gamla sättet att tänka” /Albert Einstein

Målet med Landsbygdsnätverket är att samla nationella aktörer för att kunna genomföra landsbygdsprogrammet på ett bättre och mer effektivt sätt. Landsbygdsprogrammets övergripande mål är att stödja en hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling av landsbygden i Sverige. Landsbygdsnätverket skapar genom sitt arbete möjligheter till mötesplatser där parter på lokal, regional, nationell och internationell nivå kan byta erfarenheter samt kunskaper om bl.a. metodutveckling.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa

www.larinvesterarjlandbygdsomradenket.se